

**NURMEKSEN PERUSOPETUKSEN
OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA
2023–2025**

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	3
2.	OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA OPPILASHUOLTOPALVELUT.....	3
2.1	Koulukuraattori ja -psykologipalvelut	3
2.2	Kouluterveydenhoitaja	4
3.	YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO.....	7
3.1	Oppilaanohjaus.....	7
3.2	Vertaissovittelu (VERSO).....	7
3.3	Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	8
3.4	Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa	9
3.5	Muita yhteisöllisen oppilashuollon käytänteitä.....	9
4.	YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN	10
4.1	Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittely monialaisessa oppilashuollossa	10
4.2	Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys.....	10
4.3	Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen	11
4.4	Oppilashuollon tuki kurinpitorangaistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	11
4.5	Yhteydenotto ja ilmoitus sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi sekä lastensuojeluilmoitus.....	11
5.	OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA.....	12

1. JOHDANTO

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä kouluissa. Oppilashuoltoon sisältyvät koulutuksen järjestäjän hyväksymän opetussuunnitelman mukainen oppilashuolto sekä oppilashuollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut (OHL 3 §).

Uusi oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013) annettiin 30.12.2013. Lain (2 §) tarkoituksena on:

- o edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä osallisuutta ja ehkäistä ongelmien syntyä;
- o edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä;
- o turvata varhainen tuki sitä tarvitseville;
- o turvata oppilaiden tarvitsemien oppilashuoltopalvelujen yhdenvertainen saatavuus ja laatu;
- o vahvistaa oppilashuollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä.

Opetuksen järjestäjä vastaa siitä, että oppilashuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen oppilashuoltosuunnitelma (OHL 13 §). Nurmeksen perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelma on Kirkkokadun, Porokylän ja Valtimon koulujen yhteinen. Suunnitelma on päivitetty 2022 yhteistyössä koulujen henkilöstön, oppilashuoltohenkilöstön, oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Suunnitelma päivitetään koulujen oppilashuoltoryhmissä kahden vuoden välein. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (13 §) mukaan suunnitelma on tarkistettava vuoden kuluessa siitä, kun 12 §:ssä tarkoitettu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu.

Oppilashuoltosuunnitelma on nähtävillä kaupungin internet-sivuilla. Oppilashuoltotoiminnasta tiedotetaan huoltajille myös Wilmassa ja vanhempainpiiritoiminnan kautta, ja oppilaille palveluista tiedotetaan koulussa, Wilmassa sekä oppilaskuntatoiminnassa. Kouluilla huolehditaan siitä, että opetus- ja oppilashuoltohenkilöstö sekä yhteistyökumppanit ovat tietoisia oppilashuoltosuunnitelmasta.

2. OPPILASHUOLLON KOKONAISTARVE JA OPPILASHUOLTOPALVELUT

Perusopetusta järjestetään kolmessa koulussa, jotka ovat Kirkkokadun yhtenäiskoulu ja Valtimon yhtenäiskoulu (vuosiluokat 1.–9.) sekä Porokylän koulu (vuosiluokat 1.–6.). Perusopetuksen oppilasmäärä on yhteensä 747 (7. päivä joulukuuta 2022).

Opetuksen järjestäjä vastaa oppilashuollon järjestämisestä. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue tuottaa koulukuraattori- ja koulupsykologipalvelut (perheneuvola) ja kouluterveydenhuollon palvelut.

2.1 Koulukuraattori ja -psykologipalvelut

Perusopetuksen oppilaiden parissa työskentelee koulukuraattori, jolla on vastaanotto kouluilla yhteensä neljänä päivänä viikossa. Tämä aika jaetaan kolmen perusopetusyksikön kanssa viikoittain. Lisäksi koulukuraattori tekee tarvittaessa koululla pienryhmä- ja ryhmätyöskentelyä oppilaiden kanssa ja osallistuu tarvittaessa oppimisen tuen järjestämiseen (monialaiset pedagogiset kokoukset). Työhön kuuluu myös mm. konsultaatiota sekä osallistumista oppilashuoltoryhmän

kokouksiin ja monialaisiin oppilashuoltokokouksiin. Koulupsykologin työhön kuuluvat mm. oppilaskohtaiset psykologitutkimukset, opettajien konsultaatio, osallistuminen oppilashuoltoryhmään ja monialaisiin oppilashuoltokokouksiin sekä oppimisen tuen järjestämiseen (monialaiset pedagogiset kokoukset). Koulukuraattorin ja – psykologin työpanos kohdistuu yksittäisiin oppilaisiin, kouluyhteisöön ja yhteistyöhön liittyviin tehtäviin sekä oppilashuollon kehittämiseen ja seurantaan jatkuvasti, suunnitelmallisesti ja ennakoivasti.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain muutoksen myötä yhtä kuraattoria kohden saa olla enintään 670 oppilasta/opiskelijaa ja yhtä psykologia kohden enintään 780 oppilasta/opiskelijaa. Kuraattoreiden asiakasmitoitusta koskeva säännös on tullut voimaan 01.01.2022 ja psykologien asiakasmitoitusta koskeva säännös tulee voimaan 01.08.2023.

Nurmeksen koulupsykologitilanne on suosituksen mukainen (1 psykologi perusasteelle, ½ psykologi esiopetukseen ja toiselle asteelle). Virkojen ollessa täyttämättä osa koulupsykologin työstä on ollut mahdollista toteuttaa ostopalvelun kautta. Nurmeksen koulukuraattorimitoitus on vuoden 2022 aikana tehdyn lisärekrytoinnin jälkeen oppilas- ja opiskelijahuoltolain mitoituksen mukainen.

2.2 Kouluterveydenhoitaja

Kouluterveydenhuolto on osa kunnallista perusterveydenhuoltoa, johon sisältyvät terveyden- ja sairaanhoitopalvelut. Kouluterveydenhoitajat työskentelevät Porokylän koululla kolmena ja Valtimon yhtenäiskoululla kahtena päivänä ja Kirkkokadun yhtenäiskoululla neljänä päivänä viikossa. Muina aikoina he ovat tavoitettavissa puhelimitse puhelintunnin aikana ja Wilman kautta. Kouluterveydenhoitajat tarkastavat kaikki oppilaat lukuvuosittain. Laaja terveystarkastus tehdään kolmesti peruskoulun aikana, 1., 5. ja 8. luokilla. Lisäksi kouluterveydenhoitajat osallistuvat koulujen oppilashuoltoryhmiin.

Koululääkäri tekee tarkastukset laajoissa terveystarkastuksissa. Lisäksi koululääkärin vastaanotolle terveystarkastuksessa pääsee ajanvarauksella. Tarvittaessa koululääkäri tekee läheteet erikoislääkärille, neuropsykiatriselle valmentajalle, toiminta-, puhe-, psyko-, ravitsemus-, fysio-, tai taideterapeutille.

Laajat terveystarkastukset toteutetaan THL:n ohjeiden mukaisesti 1., 5. ja 8. luokilla. Terveystarkastukseen kuuluu liikunnanopettajien tekemät MOVE-mittaukset.

Kouluterveydenhuollossa tulee olla yksi kokopäiväinen kouluterveydenhoitaja 600 koululaista kohti. Oppilasmäärä on laskennallinen, eli oppilasmäärä yhtä terveydenhoitajan henkilötyövuotta kohti. Terveydenhoitajan oppilasmäärän tulee olla alhaisempi silloin, kun:

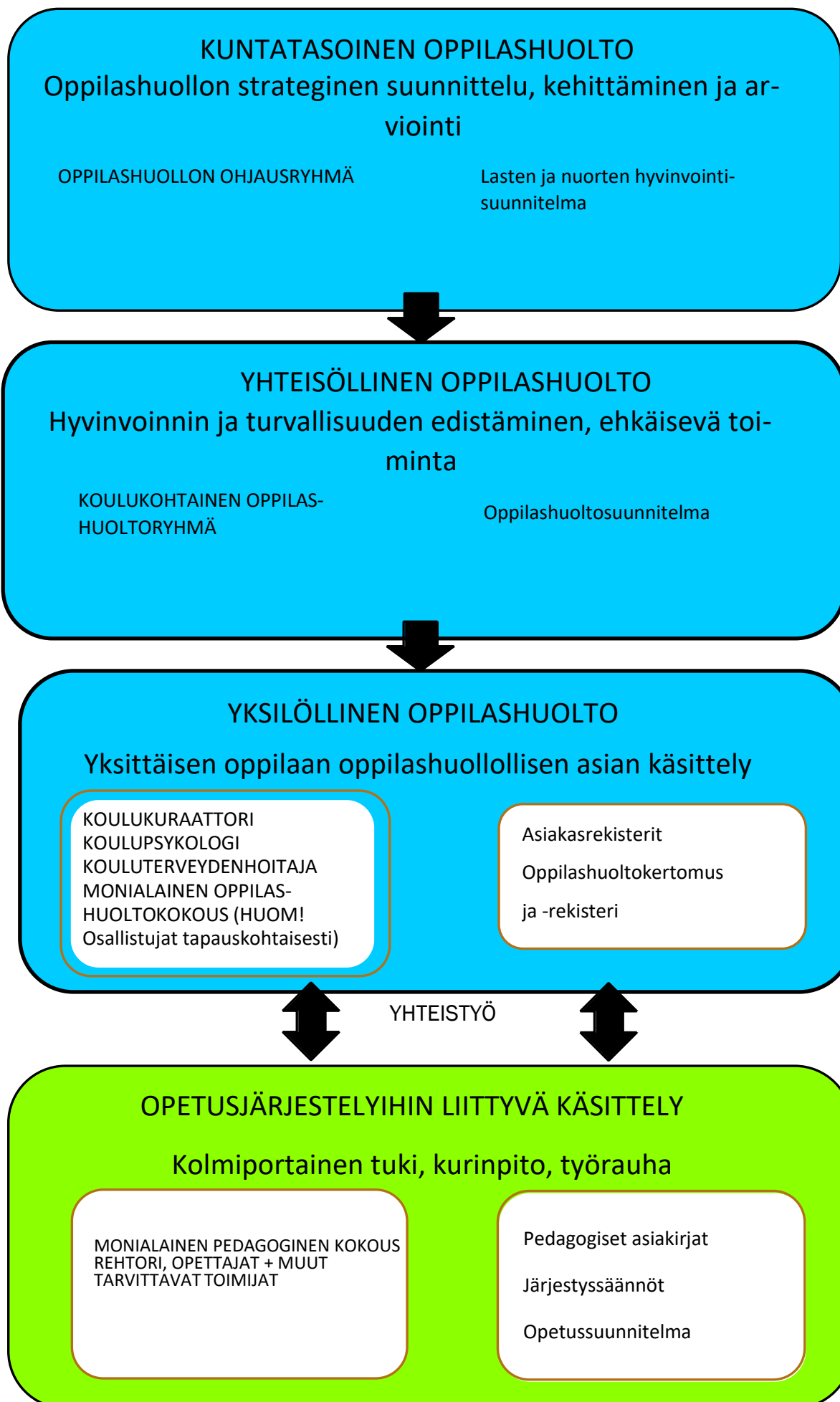
- o terveydenhoitaja työskentelee useammassa toimipisteessä tai erilaisissa työtehtävissä
- o käytössä ei ole riittävästi muita oppilashuollon palveluja
- o paikkakunnalla ei ole toimivaa lasten/nuorten mielenterveyspalvelujen verkostoa
- o terveydenhoitajan työparina ei ole nimitettyä kouluterveydenhuoltoon perehtynyttä lääkäriä
- o koululaisissa on paljon erityistä tukea tarvitsevia (esim. erityisopetusta saavat/erityiskoulujen oppilaat, maahanmuuttajat, syrjäytymisuhan alla olevat moniongelmaiset nuoret).

Kokopäiväistä koululääkäriä kohti tulee olla korkeintaan 2100 koululaista tai kouluterveydenhuollon lääkäriellä olla yksi työpäivä viikossa 500 oppilasta kohti. Myös lääkäriellä oppilaiden sopiva määrä riippuu koulujen määrästä ja siitä, miten oppilashuollon yhteistyö ja paikalliset hoitoketjut, erityisesti mielenterveyspalveluissa, on järjestetty (www.thl.fi).

Kirkkokadun yhtenäiskoululla käytettävissä olevat kouluterveydenhuollon palvelut ovat riittävät.

Porokylän koululla terveydenhoitajan käytettävissä olevat työtunnit ovat tällä hetkellä niukat oppilasmäärään nähden. Valtimolla terveydenhoitajan palvelut ovat kohtalaiset.

Palveluiden suositusten mukainen saatavuus on Nurmeksien alueella kohtalainen. Tämä voi johtaa lukuvuoden aikana siihen, että palveluihin voi syntyä jonoja. Syitä voivat olla esimerkiksi henkilöstön määräys toisiin tehtäviin, henkilöstön koulutus tai yksityinen poissaolo. Tällaisissa tapauksissa on ollut tilanteita, että koululla ei ole saatu kyseistä oppilashuollon palvelua lain edellyttämässä määräajassa. Nurmeksien alueella ei ole niin laajaa kolmannen sektorin tukitoimintaa kuin kaupungeissa. Tämän takia ennaltaehkäisevä yksilöllinen oppilashuoltotyö on toisinaan uhattuna.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki
(1287/2013)

Perusopetuslaki
477/2003

3. YHTEISÖLLINEN OPPILASHUOLTO

Yhteisöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan tässä laissa toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. (OHL 4 §) Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteuttaa koko koulu yhteisö.

Kussakin Nurmeksen peruskoulussa kokoontuu **yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä** noin kerran kuukaudessa. Siihen voivat kuulua rehtori, opettajia, oppilaanohjaaja, koulunkäynninohjaaja, koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja ja lastensuojelun perhetyöntekijä. Mukaan kutsutaan myös oppilaiden ja huoltajien edustajat. Ryhmän koollekutsujana toimii rehtori. Ryhmässä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä tarvittaessa lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisien ja toimijoiden kanssa (mm. nuorisotoimi, seurakunnat, yhdistykset, seurakunnat jne.).

Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän tapaamiset sovitaan syyslukukauden alussa.

3.1 Oppilaanohjaus

Oppilaanohjauksella on keskeinen merkitys sekä oppilaiden, koulun että yhteiskunnan näkökulmasta. Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko oppivelvollisuus iän mittainen jatkumo. Oppilaanohjauksella edistetään oppilaiden koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään opiskeluvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja. Ohjauksen avulla oppilaat oppivat tiedostamaan mahdollisuutensa vaikuttaa oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon. Oppilaita kannustetaan pohtimaan ja kyseenalaistamaan koulutukseen ja ammatteihin liittyviä ennakkokäsityksiä ja tekemään valintansa omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan vastaten. Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä koko koulun henkilökunnan sekä huoltajien kanssa.

Koulun ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn- ja vastuunjako sekä monialaiset verkostot, joita tarvitaan ohjauksen tavoitteiden toteutumiseksi. Suunnitelmassa kuvataan myös kodin ja koulun ohjausyhteistyö, koulun työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt. Ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan systemaattisesti. Oppilaiden opintojen sujuvuutta nivelvaiheissa edistetään perusopetuksen aikana ja jatko-opintoihin siirryttäessä opettajien välisellä ja oppilaanohjaajien keskinäisellä sekä tarvittaessa moniammatillisella yhteistyöllä. Opettajat hyödyntävät työssään ajantasaista tietoa jatko-opinnoista, työelämästä ja työtehtävistä sekä niissä tapahtuvista muutoksista.

3.2 Vertaissovittelu (VERSO)

Vertaissovittelu (VERSO) on yksinkertainen selkeä menetelmä, jonka mukaisesti osapuolia hie man vanhemmat sovittelijoiksi koulutetut oppilaat auttavat osapuolina olevia oppilaita löytämään itse ratkaisun ristiriitaansa. Vertaissovittelu on yksi lasten ja nuorten osallisuuden menetelmistä, jossa vertaistuki pääsee toteutumaan.

Sovittelun aikana osapuolet saavat kertoa oman näkemyksensä tapahtuneesta, kuvata tunteuksiaan ja pohtia eri ratkaisuvaihtoehtoja. Sovittelussa ei etsitä syyllisiä eikä jaeta

rangaistuksia vaan yhdessä etsitään ratkaisuja niin, että koulutyö voi rauhassa jatkua. Kaavaa noudattamalla sovittelijaoppilaat ja ristiriidan osapuolet harjoittelevat sovittelutaitojaan ja etenevät lopulta sopimukseen. Noin viikon kuluttua osapuolilta kysytään ovatko lupaukset pitäneet. Mikäli vertaissovittelu ei johda toivottuun tulokseen, ohjataan tapaus aikuisjohtoiseen sovitteluun tai muuhun koululla käytössä olevaan menettelyyn. Vertaissovittelijoiden toimintaa tukee aina aikuisten Verso-ohjaajien tiimi, joka arvioi aina tapauskohtaisesti, mikä tilanne ohjataan vertaissovitteluun ja mikä taas tarvitsee koulun muita menettelyjä.

3.3 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Koulukiusaamisella tarkoitetaan sitä, että joku oppilas joutuu jatkuvasti kiusaamisen kohteeksi. Kiusattu oppilas kokee olonsa puolustuskyvyttömäksi. Kiusaaminen vaikuttaa vahingollisesti kiusatun hyvinvointiin. Kiusaamisen muoto sinänsä voi vaihdella (fyysistä tai sanallista kiusaamista, syrjintää, uhkailua jne.) ja sitä tapahtuu usein myös ryhmässä tai aikuisilta piilossa. Haasteita kiusaamisen kitkemiseen tuo kiusaaminen netissä, mikä tapahtuu useimmiten vapaa-ajalla.

Periaatteena kouluissa on, että kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa ei hyväksytä. Jokaisen koulun henkilökuntaan kuuluvan velvollisuus on puuttua kaikkiin havaitsemiinsa ja tiedoksi saamiinsa kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin.

Nurmeksien koulut ovat mukana valtakunnallisessa KiVa koulu -ohjelmassa (KiVa = Kiusaamista Vastaan). Ohjelmalla pyritään vähentämään kiusaamista, lisäämään empatiaa, edistämään positiivista luokkailmapiiriä ja oppimismotivaatiota.

KiVa koulu -ohjelman mukainen kiusaamistilanteisiin puuttuminen tiivistetysti:

1. Kiusaamisesta tiedon saanut koulun aikuinen arvioi seulontalomakkeen avulla, onko kysymys kiusaamisesta (jos ei, asia selvitetään muilla tavoin, esim. viedään vertaissovitteluun tai luokanopettajan/ -valvojan selvitettäväksi). Seulonta tehdään välittömästi, kun epäily tai tieto mahdollisesta kiusaamisesta on saatu. Samalla arvioidaan, onko tilanteen hoitamiseen syytä ottaa mukaan oppilashuoltohenkilöstöä.
2. KiVa -tiimi keskustelee kiusatun oppilaan kanssa ja kirjaa, mitä on tapahtunut. Keskustelu pidetään samana päivänä, kun tieto kiusaamisesta on saatu. Mikäli tämä ei ole mahdollista, keskustelu pidetään niin pian kuin mahdollista.
3. KiVa –tiimi järjestää yksilökeskustelut ja yhteiskeskustelun kiusaamiseen osallistuneiden oppilaiden kanssa. Keskustelu pidetään samana päivänä, kun tieto kiusaamisesta on saatu. Mikäli tämä ei ole mahdollista, keskustelu pidetään niin pian kuin mahdollista.
4. Luokanopettaja/ luokanvalvoja keskustelee muutaman luokkatoverin kanssa, jotta nämä voivat tarjota tukea ja apua kiusatulle.
5. KiVa –tiimi tiedottaa tilanteesta asianosaisten oppilaiden huoltajille,
6. KiVa –tiimi pitää seurantakeskustelut kiusatun oppilaan ja kiusaajien kanssa noin kahden viikon kuluttua selvittelyjen aloittamisesta. Jos todetaan, että kiusaaminen on loppunut, kiusaamistilanteen selvittely on saatu päätökseen.
7. Jos kiusaamista ei em. toimilla saada loppumaan, asianosaiset oppilaat ja huoltajat kutsutaan koululle palaveriin, jossa pohditaan tilannetta yhdessä. Mukaan kutsutaan mahdollisesti myös koulukuraattori ja/tai –psykologi, sekä tarvittaessa poliisi. Myös kurinpidolliset keinot, kuten jälki-istunnot, otetaan käyttöön. Tarvittaessa kiusaajaa ja kiusattua sekä heidän perheitään ohjataan perheneuvolan tuen piiriin (yksilöllinen oppilashuolto).
8. Kiusaaminen saattaa täyttää Rikoslain rikoksesta asetut tunnusmerkit. Rikostapausta epäiltäessä koulu ottaa yhteyttä poliisiin ja keskustelee menettelytavoista tapauskohtaisesti. Kiusaamiseen voidaan soveltaa mm. kunnianloukkauksen, laittomaan uhkukseen, lievään pahoinpitelyyn

ja pahoinpitelyyn liittyviä pykäläiä. Myös kiusaajan rikoskumppanina, avunantajana ja yllyttäjänä toimiminen ovat lain mukaan rangaistavia tekoja.

Häirintä voi olla epäasiallista kohtelua ja puhetta, joka voi sisältää sukupuoleen liittyviä vihjailevia ilmeitä, eleitä tai kaksimielistä puhetta tai ei-toivottua fyysistä kosketusta. Oppilaiden välillä tapahtuva häirintä selvitetään saman toimintamallin mukaan kuin kiusaamistapaukset. Jos koulussa herää epäily, että oppilaaseen kohdistuu häirintää koulun aikuisen taholta, tulee asiasta ilmoittaa viipymättä rehtorille.

Väkivallalla tarkoitetaan tarkoituksellista itseen, toiseen henkilöön, ryhmään tai yhteisöön kohdistettua fyysisen voiman tai vallan käyttöä. Nurmeksen kouluissa on käytössä ohjeet väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

Asianosaisten huoltajiin ollaan yhteydessä kiusaamis-, häirintä- tai väkivaltatilanteen tullessa ilmi. Huoltajien kanssa pyritään yhteistyöhön mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta kiusaaminen, häirintä ja väkivalta saadaan loppumaan pikaisesti. Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta saatetaan tiedoksi oppilaille koulussa ja huoltajille koulun tiedotuskanavissa. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä esim. kouluterveydenhuollon, perheneuvolan ja poliisin kanssa.

Suunnitelmaa oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä seurataan ja arvioidaan koulukohtaisesti. Oppilashuoltoryhmät seuraavat suunnitelman toteutumista vuosittain.

3.4 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Koulukohtaiset pelastus- ja kriisisuunnitelmat valmistellaan yhteistyössä asianosaisten viranomaisten kanssa. Pelastussuunnitelmat päivitetään vuosittain ja kriisisuunnitelmat tarvittaessa.

3.5 Muita yhteisöllisen oppilashuollon käytänteitä

Kouluympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastus on tehty Valtimon yhtenäiskoulussa syksyllä 2022 ja Kirkkokadun ja Porokylän kouluissa keväällä 2022. Tarkastukset tehdään kolmen vuoden välein.

Nurmeksen tekninen toimi vastaa kiinteistön ja pihan hoidon, liikunta-alueiden hoidon ja puhtauspalveluiden järjestämisestä sekä tekee tarvittavaa yhteistyötä koulujen kanssa. Valtimon koululla kiinteistöstä huolehtii Valtimon kiinteistöpalvelut. Koulujen henkilökunta seuraa koulu ympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä ja tekee tarvittaessa ilmoituksia ja ehdotuksia toimenpiteistä teknisen viraston toimijoille. Koulu ympäristön turvallisuuteen liittyen tehdään yhteistyötä myös poliisin ja pelastuslaitoksen kanssa. Rehtorit vastaavat koulujensa turvallisuuskoulutuksesta, turvallisuuskansioiden päivityksestä ja poistumisharjoitusten järjestämisestä. Koulumatkoja koskevat turvallisuusohjeet löytyvät Nurmeksen perusopetuksen liikenneturvasuunnitelmasta. Koulukuljetusten odotusaikoja ja turvallisuutta koskevat ohjeet löytyvät Nurmeksen kaupungin koulukuljetusoppaasta.

Lievät tapaturmat hoidetaan kouluilla. Kouluterveydenhoitaja antaa ensiapua ja hoitoonohjausta koululla ollessaan, muutoin koulun henkilöstö huolehtii tarvittavasta ensiavusta ja hoitoonohjauksesta terveyskeskuksen ensiapuun. Tapaturmasta ilmoitetaan huoltajalle välittömästi. Kouluilla ensiapuvälineistä vastaa siihen nimetty henkilö tai tiimi. Rehtori huolehtii henkilöstön ensiapuvalmiuden ylläpidosta täydennyskoulutusten avulla.

Tupakointi, päihteiden ja alkoholin käyttö sekä tupakointivälineiden, päihteiden ja alkoholin tuominen kouluun on kielletty koulujen järjestyssäännöissä. Kouluissa tupakointiin ja päihteiden tai alkoholin käyttöön puututaan kurinpitotoimin sekä ollaan kodin lisäksi yhteydessä tarvittaviin vi-
ranomaisiin (esim. kouluterveydenhoitaja, lastensuojelu, poliisi).

Kaikissa kunnan kouluissa on omat järjestyssäännöt, joita päivitetään tarvittaessa ja jotka hyvinvointilautakunta hyväksyy. Järjestyssääntöjen laadinnassa kuullaan myös oppilaskuntaa ja huoltajia. Poissaolojen seuraamiseen, niistä ilmoittamiseen ja niihin puuttumiseen on laadittu opetushenkilöstölle erillinen ohjeistus.

4. YKSILÖKOHTAISEN OPPILASHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Oppilas voi tarvita koulunkäynnissään monenlaista tukea. Oppimisen ja koulunkäynnin tukimuotoja on kuvattu kattavasti opetussuunnitelman luvussa 7. Lisäksi oppilas voi tarvita tukea fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen kasvuunsa.

Yksilökohtaista oppilashuoltoa ovat kouluterveydenhuolto, koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialainen yksilökohtainen oppilashuolto. Yksilökohtainen oppilashuolto perustuu aina oppilaan sekä – tarpeen niin vaatiessa – hänen huoltajansa suostumukseen. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja.

Koulun henkilöstöllä on velvollisuus havainnoida oppilaiden koulunkäyntiä ja kehitystä. Jos huoli herää, on opettaja yhteydessä huoltajaan ja keskustelee oppilaan kanssa tämän ikätasoon sopivalla tavalla. Mikäli huoli jatkuu, ehdotetaan huoltajalle ja oppilaalle yksilökohtaisen oppilashuolto-prosessin käynnistämistä.

4.1 Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittely monialaisessa oppilashuollossa

Yksittäisen oppilaan oppilashuoltoasiaa voidaan käsitellä **monialaisessa oppilashuoltokokouksessa**. Asiantuntijat kootaan tapauskohtaisesti ja heitä voidaan nimetä vain oppilaan tai huoltajan kirjallisella suostumuksella. Kokoukseen voivat osallistua esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, lääkäri, rehtori, luokanopettaja/-valvoja, oppilaanohjaaja, erityisopettaja tai muu siinä tilanteessa keskeinen asiantuntija. Se henkilö, jolle asian selvittäminen työtehtävien perusteella kuuluu, kutsuu kokouksen koolle, toimii puheenjohtajana ja hankkii oppilaan ja/tai huoltajan suostumuksen tai kirjallisen luvan.

4.2 Oppilashuoltokertomusten laatiminen ja säilytys

Monialaisessa oppilashuoltokokouksessa koulun edustaja kirjaa yksittäistä opiskelijaa koskevasta asiasta oppilashuoltokertomukseen asian aiheen, vireillepanijan, läsnäolijat, toteutetut toimenpiteet ja jatkotoimenpiteet vastuuhenkilöineen, kirjauspäivämäärän ja kirjauksen tekijän. Oppilashuoltokertomukset kirjataan ”Oppilasasian käsittely” –lomakkeelle.

Koulut ylläpitävät monialaisen oppilashuollon rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan yksittäisen oppilaan oppilasasian käsittelylomakkeet sekä muut siihen liittyvissä tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat. Tiedot ovat salassa pidettäviä, joten ne on säilytettävä lukitussa tilassa ja siten, että niihin pääsevät käsiksi vain ne, joilla on asianosaisen oppilaan tai huoltajan kirjallinen yksilöity suostumus, tai tiedon luovuttaminen perustuu sen oikeuttavaan lain- säädäntöön. Oppilashuoltorekisterin vastuuhenkilönä toimii Nurmeksen perusopetuksessa rehtori. Jos sivulliselle annetaan oppilashuoltokertomukseen sisältyviä tietoja, lomakkeelle merkitään, mitä tietoja, millä perusteella ja kenelle tietoja on luovutettu.

4.3 Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestäminen

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion ja lääkityksen järjestäminen hoidetaan kouluterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja koulun henkilöstön sekä oppilaan ja vanhempien yhteistyönä. Sairauden vaatima koulupäivän aikainen hoito, mm. lääkityksen järjestäminen, suunnitellaan tapauskohtaisesti. Huoltajan ilmoittama oppilaan erityisruokavalio menee tiedoksi koulun keittiölle kouluterveydenhoitajan kautta.

4.4 Oppilashuollon tuki kurinpitorangeistuksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Perusopetuslain (36 h §) mukaan opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on määrätty kurinpitorangeistus (jälki-istunto, kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen) tai jolta opetus on evätty määräajaksi, järjestetään tarvittava oppilashuolto.

Luokanopettajat ja –valvojat tarkkailevat oppilaskohtaisesti kurinpitorangeistusten määriä ja perusteita. Jos perusteet herättävät huolta oppilaan koulunkäynnissä tai elämännhallinnassa olevista vaikeuksista, on luokanopettajan tai –valvojan otettava huoli keskusteluun oppilaan ja huoltajan kanssa ja tarvittaessa ohjattava oppilas oppilashuoltopalveluiden piiriin. Kurinpitorangeistusten yhteydessä on selvitettävä oppilaan tarvitsema oppilashuolto. Esimerkiksi määräaikaisen koulusta erottamisen yhteydessä tehdään moniammatillista yhteistyötä tarvittavan oppilashuollon järjestämiseksi.

4.5 Yhteydenotto ja ilmoitus sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi sekä lastensuojeluilmoitus

Sosiaalihuoltolain (luku 4, 35 §) mukaan, jos opetustoimen palveluksessa oleva henkilö on tehtävässään saanut tietää henkilöstä, jonka sosiaalihuollon tarve on ilmeinen, hänen on ohjattava henkilö hakemaan sosiaalipalveluja tai henkilön antaessa suostumuksensa otettava yhteyttä sosiaalihuoltoon, jotta tuen tarve arvioitaisiin. Jos ilmoitusvelvollinen on ottanut edellä kuvatusti viipymättä yhteyttä sosiaalihuoltoon, ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä lastensuojeluilmoitusta.

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai ilmoitus tehdään pohjoisen alueen palvelunumeroon 013 330 2872 tai sähköpostitse palvelutarpeenarviointi.pohjoinen@siunsote.fi tai Miun palvelut-sivujen kautta.

Lastensuojelulain (luku 5, 25 §) mukaan opetustoimen palveluksessa oleva on velvollinen salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan sosiaalihuoltoon, jos hän on tehtävässään saanut tietää lapsesta, jonka hoidon tai huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelutarpeen selvittämistä.

Opetustoimen palveluksessa olevalla henkilöllä on myös velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä ilmoitus poliisille, jos on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä, että lapseen on kohdistettu rikoslain 20 luvussa seksuaalirikoksena rangaistavaksi säädetty teko tai sellainen rikoslain 21 luvun henkeen tai terveyteen kohdistuva rikoksena rangaistavaksi säädetty teko, josta enimmäisrangaistus on vähintään 2 vuotta vankeutta. Näissä tilanteissa voi konsultoida poliisia.

5. OPPILASHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä seuraa oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Koulut ja oppilashuoltopalveluita tarjoavat tahot toimittavat oppilaiden hyvinvointiin liittyvien kyselyjen ja selvitysten tulokset oppilashuoltoryhmälle aina tuloksia saatuaan. Tällaisia kyselyjä ovat esimerkiksi vuosittainen KiVa koulu –tilannekartoitus, laajojen terveystarkastusten yhteenvedot, koulu-terveyskyselyt ja muut koulussa tehtävät oppilaiden hyvinvointiin liittyvät selvitykset. Koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä käsittelee saatuja tuloksia ja päättää toimenpiteistä, kuten keskeisistä tuloksista tiedottamisesta ja tulosten hyödyntämisestä koulujen oppilashuollon kehittämisessä.

Koulujen yhteisölliset oppilashuoltoryhmät ovat arvioineet oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Koulujen yhteisöllistä ja yksilöllistä oppilashuoltotyötä on toteutettu oppilashuoltosuunnitelman mukaisesti. Kuntatasoinen oppilashuollon ohjausryhmä kokoontuu säännöllisesti. Ohjausryhmä suunnittelee, kehittää ja arvioi oppilashuoltoa oppilas- ja opiskeluhuoltolain mukaisesti.